

Exposició Artífex les grans obres de l'enginyeria romana.

Cultura | 19-10-2006 | 09:48

El director general del Patrimoni Cultural, Josep Maria Carreté, inaugurarà avui a les 19h l'exposició ARTÍFEX. ENGINYERIA ROMANA A HISPÀNIA a la seu de Barcelona del Museu d'Arqueologia de Catalunya (passeig Sta. Madrona, 39, Montjuïc, 93 4242543), A la inauguració assistirà Amparo Precioso, gerent del Centro de Estudios Históricos de Obras Públicas y Urbanismo (CEHOPU) i Amaya Sáenz Sanz, coordinadora general de la exposició.

L'exposició Artífex pretén acostar al públic l'immens llegat tècnic del món romà i mostrar els sabers en diversos camps de la tecnologia i, molt especialment, les seves aplicacions a l'enginyeria civil. Calçades, ponts, ports, fars, aqüeductes o preses i obres de les quals ens queden abundants vestigis ens parlen del desenvolupament tècnic aconseguit per la civilització romana i ens revelen tot un entramat d'infraestructures essencials en l'organització, l'abastament i l'extensió cultural i militar d'aquest imperi.

L'exposició és una versió adaptada de la mostra presentada amb notable acollida de públic al Museo Arqueológico Nacional de Madrid. Va ser organitzada conjuntament pel Ministerio de Fomento -a través del Centro de Estudios Históricos de Obras Públicas y Urbanismo (CEHOPU)-, i pel Ministerio de Cultura. El projecte científic va ser dirigit per la Fundación Juanelo Turriano i comissariat pel catedràtic de Estética e Historia de la Ingeniería Civil de la Universitat de Granada, Ignacio González Tascón. En aquest cas, per a l'adaptació de la mostra a Barcelona, també hi intervingut Teresa Carreras, conservadora del MAC.

Artífex mostra moltes de les grans obres de l'enginyeria romana a Hispània per mitjà de maquetes de gran qualitat tècnica. La presentació a Barcelona inclou a més, interessants objectes originals procedents del fons del Museu d'Arqueologia de Catalunya. Tots ells constitueixen autèntics testimonis d'aquest ric llegat cultural.

Els continguts de l'exposició es presenten a través de cinc àmbits temàtics.

La primera àrea, La construcció: materials i maquinària, presenta les principals tècniques i materials que van ser utilitzats pels constructors romans, posant especial èmfasi en les grans innovacions que hi van tenir lloc com les diverses màquines que feien servir en la construcció

d'obres públiques, des de les més senzilles, com els torns i els cabestranys, fins les grans grues o càbries accionades mitjançant rodes de trepitjar. En aquest àmbit, els visitants podran veure entre d'altres objectes, antics maons romans o les fantàstiques rajoles de marbre que decoraven el paviment del menjador d'una de les cases romanes de Baetulo, l'actual Badalona.

La segona àrea, 'Les comunicacions: calçades, ponts, ports', està dedicada exclusivament a la construcció d'infraestructures per al transport terrestre i marítim, les quals van fer possible l'expansió militar, comercial, administrativa i cultural de Roma. D'entre les construccions terrestres es posa l'accent en els ponts, entre els quals es mostren com a exemples els de Mérida i Alcàntara. Pel que fa a les obres marítimes, cal remarcar que encara en conservem alguns dels més importants vestigis portuaris de l'antiguitat, com el moll d'Empúries o la Torre d'Hèrcules de A Corunya (reformada en època moderna).

La tercera àrea, 'La ciutat i el seu equipament', tracta fonamentalment de l'abastament d'aigua a les poblacions, inclosos els sistemes de distribució de l'aigua a la ciutat i les obres de sanejament urbà. Els enginyers romans van desplegar tot el seu saber en la construcció de grans conduccions públiques d'aigua 'els aqüeductes', que impliquen el concert d'una gran diversitat d'obres i de solucions tècniques. En qualsevol ciutat romana, les termes públiques eren el lloc de reunió per excel·lència de la població en acabar el dia, i els seus serveis 'sauna, bany, massatges i exercicis físics' eren petits plaers als quals ningú no volia renunciar. A l'exposició es pot veure precisament el cos d'una aixeta de bronze que es va trobar en una de les cases romanes d'Empúries.

La quarta àrea, dedicada a la 'Mineria i la metal·lúrgia', exposa el panorama de les principals explotacions de minerals metàl·lics de la península Ibèrica, i es centra en alguns dels procediments utilitzats per obtenir-los, com el sistema de ruina montium, aplicat a la mineria d'or. En aquest àmbit destaca un cabàs miner d'espart i fusta, una peça realment excepcional provinent molt possiblement de les mines de Mazarrón (Múrcia). També destaquen alguns dels 50 lingots de plom extrets del carregament d'una nau romana enfonsada al canal entre les illes de Mallorca i Cabrera.

Per finalitzar, la cinquena àrea, 'Tècniques i arts industrials', aborda determinades tècniques i arts industrials, des de la indústria de les salaons 'que va comptar amb importants factories a les costes del migdia i el llevant peninsular' fins a la fabricació del vidre, l'elaboració de tints, o la transformació de productes agrícoles. Aquestes tècniques tenen un particular interès perquè ens acosten a alguns dels usos i costums quotidians de la civilització romana.

L'exposició 'rigorosa, amena i, sobretot, didàctica' resulta interessant tant per als especialistes com per al públic en general. Tant per la qualitat de les maquetes com per l'acurada tria de peces que s'ha realitzat, ARTÍFEX constitueix una magnífica oportunitat per aprofundir en una de les més singulars herències del món romà.

L'exposició Artífex es pot visitar fins el 5 de febrer a la seu de Barcelona del Museu d'Arqueologia de Catalunya (passeig de Santa Madrona, 39, Montjuïc, Barcelona) de dimarts a dissabte de 9.30 a 19 h, i diumenges i festius de 10 a 14.30 h. Cada diumenge a les 12 h es fa una visita comentada. Els dilluns el Museu roman tancat.

Fuente: Redacció

Autor: Redacció